

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1996-1997

19 FÉVRIER 1997

Projet de loi sur les faillites

Procédure d'évocation

AMENDEMENTS

N° 1 DE MME VAN DER WILDT

Art. 2

Apporter à cet article les modifications suivantes :

- A. Au premier alinéa, supprimer les mots «et dont le crédit se trouve ébranlé»;
- B. Au deuxième alinéa, remplacer les mots «si la cessation de ses paiements» par les mots «*si son état de faillite*»;
- C. Au troisième alinéa, remplacer les mots «de cessation de paiement» par les mots «*de faillite*».

Justification

Le présent amendement vise à supprimer l'ébranlement de crédit comme condition de la faillite. L'on en revient ainsi à la

Voir:

Document du Sénat:

1-499 - 1996/1997:

N° 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1996-1997

19 FEBRUARI 1997

Ontwerp van faillissementswet

Evocatieprocedure

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN MEVROUW VAN DER WILDT

Art. 2

Indit artikel de volgende wijzigingenaanbrengen :

- A. In het eerste lid de woorden «en wiens krediet geschokt is»,» doen vervallen;
- B. In het tweede lid de woorden «indien hij heeft opgehouden te betalen» vervangen door de woorden «indien hij zich in staat van faillissement bevond»;
- C. In het derde lid de woorden «nadat hij had opgehouden te betalen» vervangen door de woorden «terwijl hij zich in staat van faillissement bevond».

Verantwoording

Dit amendement beoogt het wankelen van het krediet als faillissementsvoorwaarde te schrappen. Daarmee wordt terug aan-

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-499 - 1996/1997:

Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

solution qui avait été retenue dans le projet initial de loi sur les faillites. C'est, en effet, à juste titre que les auteurs du projet ont estimé qu'il est superflu de reprendre l'ébranlement de crédit comme condition distincte de la faillite (Projet de loi sur les faillites, doc. Chambre, 1991/1992, n° 631/1, p. 3).

La jurisprudence a déjà souligné à diverses reprises qu'il y a un lien étroit entre la cessation de paiement et l'ébranlement de crédit (entre autres : Cass., 2 décembre 1963, *Pas.*, 1964, I, 346; Cass., 8 novembre 1974, Arr. Cass., 1975, 320; Cass., 26 septembre 1983, *R.W.*, 1983-1984, 2125). Il convient, nous semble-t-il, pour prévenir toute confusion supplémentaire due au lien avec la cessation de paiement, de n'inscrire dans la loi que la dernière de ces conditions, car si l'interprétation de la notion de cessation de paiement est suffisamment large, il n'est nullement nécessaire de recourir à la notion d'ébranlement de crédit (Verougstraete, I., «Knelpunten van het faillissementsrecht, *T.P.R.*, 1986, p. 590).

Enfin, nous adaptons la formulation des deuxième et troisième alinéas du même article, dans lesquels il est encore question de la cessation des paiements (alors que l'on s'est mis d'accord depuis longtemps pour utiliser la notion de cessation durable de paiement).

Nº 2 DE MME VAN DER WILDT

Art. 2

Compléter le troisième alinéa par la disposition suivante :

«La personne morale dissoute est censée se trouver en état de faillite s'il appert que les créances des créanciers ne seront pas intégralement acquittées.»

Justification

L'article 2, troisième alinéa, et l'article 12, dernier alinéa, règlent une série de problèmes relatifs à la déclaration de faillite de sociétés en liquidation. Il s'agit de modifications de la loi qui visent à faire obstacle à la pratique par laquelle l'on tente d'éviter une procédure de mise en faillite d'une société en décidant de la dissoudre, au mépris des intérêts des créanciers.

C'est à juste titre que l'article 2, troisième alinéa, précise que la faillite d'une personne morale dissoute peut être prononcée jusqu'à six mois après la clôture de la liquidation. Il confirme ainsi le principe que la Cour de cassation a établi dans son arrêt du 17 juin 1994, selon lequel la société dissoute et mise en liquidation ne perd pas la qualité de commerçant définie par son objet statutaire, mais la garde au contraire jusqu'au moment de sa liquidation totale.

L'on déduit également de l'arrêt précité de la Cour de cassation que la société en liquidation qui a cessé ses paiements peut échapper à la faillite si elle a gardé son crédit. C'est ainsi qu'une liquidation déficitaire resterait possible avec l'accord des créanciers dont la créance est exigible (De Bie, E. et De Leenheer, J., *Vereffening van vennootschappen na de wet van 13 april 1995*, Ced. Samson, 1995, p. 165).

Le présent amendement vise à ajouter une précision en ce qui concerne l'application des conditions de faillite dans le cas d'une société en liquidation. La procédure de liquidation commencera souvent, d'abord, par une cessation des paiements, pour que les

gesloten bij de oplossing die in het oorspronkelijke ontwerp van faillissementswet werd weerhouden. Terecht immers oordeelden de auteurs van het ontwerp dat het overbodig is het wankelen van het krediet als autonome voorwaarde van het faillissement op te nemen (Ontwerp van faillissementswet, Gedr. St., Kamer, 1991/1992, nr. 631/1, blz. 3).

In de rechtspraak werd al verschillende malen gewezen op de nauwe samenhang van het ophouden te betalen en het wankelen van het krediet (onder meer: Cass. 2 december 1963, *Pas.*, 1964, I, 346; Cass., 8 november 1974, Arr. Cass., 1975, 320; Cass. 26 september 1983, *R.W.*, 1983-1984, 2125). Om verdere onduidelijkheid te vermijden die het gevolg is van de samenhang met het ophouden te betalen, lijkt het ons aangewezen enkel de laatstgenoemde voorwaarde in de wet te vermelden. Immers, wanneer het begrip ophouden te betalen voldoende ruim wordt uitgelegd is er geen enkele behoefte aan het wankelen van het krediet (Verougstraete, I., «Knelpunten van het faillissementsrecht», *TPR*, 1986, blz. 590).

Tenslotte wordt de formulering van het tweede en het derde lid van hetzelfde artikel, waarin nog altijd sprake is van het ophouden te betalen (terwijl al langer werd aangenomen het begrip duurzaam ophouden te betalen te weerhouden) aangepast.

Nr. 2 VAN MEVROUW VAN DER WILDT

Art. 2

Het derde lid aanvullen met de volgende bepaling :

«De ontbonden rechtspersoon wordt geacht zich in staat van faillissement te bevinden wanneer blijkt dat de schuldborderingen van de schuldeisers niet geheel zullen worden voldaan.»

Verantwoording

In artikel 2, derde lid, en artikel 12, laatste lid, worden een aantal problemen betreffende de faillietverklaring van vennootschappen in vereffening geregeld. Deze wetwijzigingen strekken ertoe de praktijk tegen te gaan waarbij men poogt een faillissementsprocedure te vermijden door de vennootschap vrijwillig te ontbinden, ten koste van de belangen van de schuldeisers.

Terecht verduidelijkt artikel 2, derde lid, dat het faillissement van een ontbonden rechtspersoon kan worden uitgesproken tot zes maanden na het sluiten van de vereffening. Daarmee wordt het principe bevestigd, erkend door het Hof van Cassatie bij het arrest van 17 juni 1994, dat de vennootschap die wordt ontbonden en in vereffening gesteld de door haar statutair doel bepaalde hoedanigheid van handelaar niet verliest maar integendeel bewaart tot zij volledig is vereffend.

Uit het genoemde arrest van het Hof van Cassatie wordt ook afgeleid dat de vennootschap in vereffening die heeft opgehouden te betalen, aan het faillissement kan ontsnappen wanneer zij haar krediet heeft behouden. Aldus zou een deficitaria vereffening nog altijd mogelijk zijn op voorwaarde dat de schuldeisers van wie de schuldbordering opeisbaar is ermee instemmen (De Bie, E. en De Leenheer, J., *Vereffening van vennootschappen na de wet van 13 april 1995*, Ced. Samson, 1995, blz. 165).

Dit amendement stelt voor een verduidelijking toe te voegen in verband met de toepassing van de faillissementsvoorwaarden bij een vennootschap in vereffening. De vereffningsprocedure zal in eerste instantie veelal leiden tot een ophouden van de beta-

liquidateurs ne soient pas tenus pour responsables en application de l'article 184 des lois sur les sociétés commerciales. Une telle situation peut encore être assimilée à un état de cessation de paiement temporaire. Mais, lorsqu'il s'avérera que les créances ne pourront plus être acquittées intégralement, il faudra bien admettre que la société se trouve en état de faillite.

Contrairement aux règles en vigueur, l'amendement empêche donc une liquidation volontaire sans acquittement intégral des créances. Dans un tel cas, le liquidateur devra dès lors faire une déclaration de faillite. L'on ne tient donc plus compte de la possibilité, pour les créanciers, d'accepter une telle situation. Du reste, l'on peut encore se demander si, dans pareil cas, tous les créanciers connaissent la situation réelle de la société mise en liquidation et si l'on peut considérer que le fait qu'ils ne réclament pas le remboursement de leurs créances signifie qu'ils maintiennent leur crédit.

La réponse à la question de savoir si les créances seront acquittées dépendra en premier lieu de la situation active et passive de la société. Grâce à l'article 178bis nouveau des lois sur les sociétés commerciales, inséré par la loi du 13 avril 1995, du moins en ce qui concerne les types de sociétés mentionnés à cet article (S.C.R.L., S.C.A., S.P.R.L. et S.A.), l'on saura vite à quoi s'en tenir à propos de l'actif et du passif. Pour ce qui est des sociétés citées ci-dessus entre parenthèses, l'on a prévu qu'un état de la situation active et passive arrêté à une date ne remontant pas à plus de trois mois devra dorénavant être joint à la proposition de dissolution. Cette mesure a d'ailleurs été instaurée pour permettre aux actionnaires de s'assurer qu'il n'y a pas de tentative de retarder une faillite et ainsi mieux protéger les créanciers (Rapport Vandenberghe, Stroobant et Laverge, doc. Sénat, n° 1086-2, 1993-1994, p. 407).

Il ne faudra toutefois pas déduire de tous les cas dans lesquels le passif dépassera l'actif que les créances ne seront pas acquittées. En effet, il restera des cas dans lesquels le liquidateur pourra garantir suffisamment aux créanciers le paiement intégral de ce qui leur est dû.

Nº 3 DE MME VAN DER WILDT

Art. 6

Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 6. — *La faillite est déclarée par jugement du tribunal de commerce, soit sur l'aveu du failli ou de l'administrateur provisoire visé à l'article 8, soit sur citation ou par voie de requête d'un ou plusieurs créanciers, du ministère public ou du syndic de la procédure principale dans le cas visé à l'article 3, § 2.* »

Justification

1° Le présent amendement vise à permettre la demande en faillite par requête. Bien que l'on ait déjà admis, au cours de la législature précédente, que la procédure devait être introduite par cette voie, cette possibilité n'a plus été retenue, pour des motifs incompréhensibles. Nous estimons toutefois qu'il existe suffisamment de raisons d'y revenir.

L'on attendra davantage d'initiatives de la part des créanciers une fois que la nouvelle loi sur les faillites sera entrée en vigueur, notamment en raison de la suppression de la faillite d'office.

lingen, onder meer om te vermijden dat de vereffenaars aansprakelijk worden gesteld op grond van artikel 184 Venn. W. Dergelijke situatie kan nog als een tijdelijk ophouden van betalen worden beschouwd. Wanneer daarentegen blijkt dat de schuldvorderingen niet meer geheel zullen worden voldaan moet worden aangenomen dat de vennootschap in staat van faillissement is.

In tegenstelling tot wat heden wordt aangenomen verhindert het amendement dus dat in vrijwillige vereffening wordt gegaan zonder dat de schulden volledig worden voldaan. Wanneer zulks het geval is zal de vereffenaar bijgevolg aangifte van faillissement moeten doen. Er wordt dus geen rekening meer gehouden met de mogelijkheid dat de schuldeisers met deze situatie instemmen. Het is overigens nog maar de vraag of in dergelijk geval alle schuldeisers op de hoogte zijn van de werkelijke toestand van een vennootschap in vereffening en of het uitbliven van het opeisen van hun schulden als een behoud van het krediet mag worden geïnterpreteerd.

Of de schuldvorderingen zullen worden voldaan zal in de eerste plaats moeten worden beoordeeld aan de hand van de activa en passiva in de vennootschap. Over de activa en passiva zal ingevolge het nieuwe artikel 178bis van de vennootschappewet, ingevoegd door de wet van 13 april 1995, snel duidelijkheid bestaan, althans met betrekking tot de in dat artikel vermelde vennootschapstypes (CVBA, CVA, BVBA en NV). In die vennootschappen dient voortaan bij het voorstel tot ontbinding een staat van de activa en passiva te worden gevoegd die niet meer dan drie maanden voordien is vastgesteld. Die maatregel werd overigens ingevoerd om de aandeelhouders in staat te stellen zich ervan te vergewissen dat het niet gaat om een poging het faillissement uit te stellen en aldus de schuldeisers beter te beschermen (Verslag Vandenberghe, Stroobant en Laverge, Gedr. St., Senaat, nr. 1086-2, 1993-1994, blz. 407).

Nochtans zal niet uit alle gevallen waarbij de passiva en de activa overtreffen moeten worden afgeleid dat de schuldvorderingen niet zullen worden voldaan. Zo blijft het immers mogelijk dat de vereffenaar de schuldeisers nog voldoende waarborgen biedt dat zij volledig zullen worden uitbetaald.

Nr. 3 VAN MEVROUW VAN DER WILDT

Art. 6

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 6. — *De faillietverklaring geschiedt bij vonnis van de rechtbank van koophandel, hetzij door aangifte van de gefailleerde of van de voorlopige bestuurder als bedoeld in artikel 8, hetzij op dagvaarding of bij wege van een verzoekschrift van een of meer schuldeisers, van het openbaar ministerie of van de curator van de hoofdprocedure in het geval bedoeld in artikel 3, § 2.* »

Verantwoording

1° Dit amendement beoogt de vordering van de faillietverklaring bij verzoekschrift mogelijk te maken. Hoewel tijdens de vorige zittingsperiode reeds werd aangenomen dat de procedure op deze wijze zou worden ingeleid, werd die mogelijkheid om onbegrijpelijke redenen niet meer weerhouden. Wij menen echter dat er voldoende redenen zijn om daarop terug te komen.

Onder de nieuwe faillissementswet zal, onder meer ingevolge de afschaffing van het ambtshalve faillissement, meer initiatief van de schuldeisers worden verwacht. Wanneer een onderne-

Lorsqu'une entreprise se trouvera en état de faillite, il faudra intervenir à temps pour prévenir une aggravation du préjudice pour les créanciers et pour d'autres entreprises. Il serait indéfendable que, pour le cas où le commerçant refuse de faire l'aveu et où le ministère public omet de requérir la faillite, l'on relève à ce point le seuil d'accès à la justice pour le créancier qu'il ne puisse plus la saisir que par voie d'une citation.

Du reste, aucune raison ne pourrait justifier en l'espèce l'exclusion de la possibilité d'introduire une demande par la voie d'une requête. L'éventuel surcroît de travail pour le greffe ne pourrait pas compenser le préjudice que cause la persistance d'un état de faillite. Si l'on veut faire en sorte ainsi que le créancier ait conscience de la gravité de la mesure qu'il requiert, il ne faut quand même pas perdre de vue qu'on le force à procéder à des dépenses alors qu'il ne sait absolument pas quel sera le résultat de celles-ci.

2º L'amendement vise ensuite à prévoir la possibilité d'une déclaration de faillite sur l'aveu de l'administrateur provisoire. En effet, il serait assez curieux qu'une personne qui a la gestion des biens d'une entreprise puisse requérir la faillite de cette entreprise comme si elle était une partie distincte.

Nº 4 DE MME VAN DER WILDT

Art. 8

Apporter à cet article les modifications suivantes :

A. Remplacer le deuxième alinéa par ce qui suit :

«*La requête peut être introduite par tout intéressé. Le président statue soit comme en référé, soit sur requête unilatérale.*»

B. Supprimer la dernière phrase du troisième alinéa.

C. Supprimer le neuvième alinéa.

D. Au dernier alinéa, supprimer les mots «ou, en cas de désignation d'office, par le débiteur».

Justification

A. La formulation du deuxième alinéa est plutôt déconcertante. L'on dit que la procédure est menée comme en référé, d'une part, et l'on prévoit que le président statue soit sur requête unilatérale, soit d'office.

D'autre part, nous proposons de prévoir que la cause peut être introduite par citation, auquel cas l'on appliquerait les règles du référé, ou sur requête unilatérale, auquel cas l'on appliquerait les règles de cette procédure. Selon le cas, la procédure serait donc contradictoire ou non contradictoire. Le dessaisissement d'office est également supprimé.

Au vu des objections qui ont été formulées à l'encontre de la faillite d'office, l'on peut s'attendre à voir surgir les mêmes difficultés en l'espèce.

B. Cette modification résulte de l'amendement à l'article 6.

ming in staat van faillissement is zal tijdig moeten worden ingegrepen ten einde te vermijden dat de schade voor schuldeisers en voor andere ondernemingen zal vergroten. Het is onverantwoord om, in het geval waarbij de handelaar weigert aangifte te doen en het openbaar ministerie nalaat het faillissement te vorderen, de drempel voor de schuldeiser zodanig te verhogen dat hij slechts bij dagvaarding de zaak bij de rechter aanhangig kan maken.

Er is overigens geen enkele ernstige reden om de inleiding bij verzoekschrift hier uit te sluiten. De eventuele bijkomende werklast voor de griffie weegt niet op tegen de schade ingevolge het voortduren van een toestand van faillissement. Wanneer men op die manier de schuldeiser wil confronteren met de ernst van de maatregel die hij vordert, moet men ook voor ogen houden dat men hem tegelijk dwingt uitgaven te doen terwijl het resultaat daarvan voor hem zeer onzeker is.

2º Vervolgens beoogt het amendement de mogelijkheid te voorzien dat de aangifte wordt gedaan door de voorlopige bestuurder. Het is immers nogal merkwaardig dat iemand die het beheer over de goederen van een onderneming heeft als afzonderlijke partij het faillissement van diezelfde onderneming zou vorderen.

Nr. 4 VAN MEVROUW VAN DER WILDT

Art. 8

Indit artikel de volgende wijzigingen aanbrengen :

A. Het tweede lid vervangen als volgt:

«*De vordering kan worden ingeleid door iedere belanghebbende. De voorzitter beslist ofwel zoals in kort geding ofwel op eenzijdig verzoekschrift.*»

B. In het derde lid de laatste zin weglaten.

C. Het negende lid doen vervallen.

D. In het laatste lid de woorden «of, in geval van ambtshalve aanstelling, door de schuldenaar» doen vervallen.

Verantwoording

A. De formulering van het tweede lid is nogal verwarring. Enerzijds stelt men dat de procedure zoals in kort geding wordt gevoerd, anderzijds zegt men dat de zaak ofwel op eenzijdig verzoekschrift ofwel ambtshalve wordt beslist.

Als alternatief wordt voorgesteld dat de zaak op twee manieren kan worden ingeleid: hetzij op dagvaarding, in welk geval de regels van het kort geding worden toegepast, ofwel op eenzijdig verzoekschrift, in welk geval de regels van die rechtspleging worden toegepast. Naargelang het geval zal de procedure dus al dan niet op tegenspraak worden gevoerd.

Tevens wordt de ambtshalve ontneming van het beheer weglaten. Gelet op de bezwaren die werden geformuleerd met betrekking tot het ambtshalve faillissement, mag men aannemen dat hier dezelfde moeilijkheden zullen opduiken.

B. Deze wijziging vloeit voort uit het amendement op artikel 6.

C. La disposition relative à l'inopposabilité de dispositions prises en violation du dessaisissement serait mieux à sa place au chapitre II, qui concerne les effets de la faillite. Il est d'ailleurs assez étrange que l'on parle soudain de la masse, alors qu'aucune faillite n'a encore été prononcée. Nous proposons dès lors de supprimer le neuvième alinéa et de régler le point en question au chapitre II.

D. Voir le 1°.

N° 5 DE MME VAN DER WILDT

Art. 9

Apporter à cet article les modifications suivantes :

A. Au premier alinéa, remplacer les mots «de la cessation de ses paiements» par les mots «du jour où a commencé son état de faillite»;

B. Au dernier alinéa, insérer, entre le mot «communiquées» et les mots «au Conseil», le mot «préalablement».

Justification

A. La notion de cessation de paiement utilisée à l'article 9 ne correspond pas à celle qui est utilisée à l'article 2. Mieux vaut corriger le texte en renvoyant à l'état de faillite.

B. Il est souhaitable que la consultation des travailleurs ait lieu avant l'aveu de faillite. L'amendement vise à ce que cela soit indiqué explicitement dans la loi, mais la validité de l'aveu ne doit pas être tributaire de l'observation ou non de cette obligation.

N° 6 DE MME VAN DER WILDT

Art. 10

Compléter le premier alinéa par un 3° rédigé comme suit :

«3° le rapport ou le procès-verbal des discussions visées à l'article 9, troisième alinéa.»

Justification

L'article 10, troisième alinéa, rend nécessaire une concertation avec le personnel en cas d'aveu de faillite. Il est souhaitable de joindre aux documents relatifs à l'aveu la preuve que cette concertation a eu lieu.

N° 7 DE MME VAN DER WILDT

Art. 13

Remplacer le premier alinéa par ce qui suit :

«Sauf s'ils constatent qu'il est possible que la faillite doive être clôturée pour insuffisance d'actif, les curateurs signifient le jugement déclaratif de faillite au failli.»

C. De bepaling betreffende de niet-tegenwerpbaarheid van beschikkingen die in strijd met de ontneming van het beheer werden gedaan, hoort eerder thuis in hoofdstuk II, betreffende de gevolgen van het faillissement. Het komt trouwens nogal vreemd over dat hier plots over de boedel wordt gesproken, terwijl nog geen faillissement werd uitgesproken. Er wordt dan ook voorgesteld dit lid hier te schrappen en deze aangelegenheid in hoofdstuk II te regelen.

D. Zie punt 1°.

Nr. 5 VAN MEVROUW VAN DER WILDT

Art. 9

Indit artikel de volgende wijzigingen aanbrengen :

A. In het eerste lid de woorden «nadat hij heeft opgehouden te betalen» vervangen door de woorden «vanaf het tijdstip waarop het zich in staat van faillissement bevindt»;

B. In het laatste lid tussen het woord «moeten» en de woorden «worden meegedeeld» het woord «voorafgaandelijk» invoegen.

Verantwoording

A. De vermelding van het ophouden van betalen stemt niet overeen met de faillissementsvoorwaarden zoals geformuleerd in artikel 2. Het verdient voorkeur de tekst te corrigeren door te verwijzen naar de staat van faillissement.

B. Het is wenselijk dat de raadpleging van de werknemers voor de aangifte van het faillissement zou plaatsvinden. Het amendement beoogt dit uitdrukkelijk in de wet te vermelden, zonder dat het al dan niet nakomen van deze verplichting invloed heeft op de geldigheid van de aangifte.

Nr. 6 VAN MEVROUW VAN DER WILDT

Art. 10

Het eerste lid aanvullen met een 3° luidende :

«3° Het verslag of de notulen van de besprekingen bedoeld in artikel 9, derde lid.»

Verantwoording

Door artikel 10, derde lid, wordt een overleg met het personeel opgelegd wanneer aangifte van faillissement wordt gedaan. Het is wenselijk om bij de documenten van de aangifte ook het bewijs te voegen dat dit overleg heeft plaatsgevonden.

Nr. 7 VAN MEVROUW VAN DER WILDT

Art. 13

Het eerste lid vervangen als volgt :

«Behoudens wanneer de curators vaststellen dat het faillissement mogelijk zal moeten worden gesloten bij gebrek aan actief, betekenen zij het vonnis van faillietverklaring aan de gefailleerde.»

Justification	Verantwoording
<p>Selon le premier alinéa actuel, les curateurs devraient signifier le jugement dans tous les cas, ce qui peut engendrer des problèmes lorsqu'il n'y a pas ou guère d'actif disponible en vue du financement. C'est pourquoi l'on propose de ne pas rendre la signification obligatoire lorsqu'il est possible que la faillite soit clôturée pour insuffisance d'actif. Il existe d'ailleurs une exception similaire pour ce qui est de l'obligation de publication dans des journaux et des périodiques (article 38, dernier alinéa).</p>	<p>Ingevolge het huidige eerste lid moeten de curators in alle gevallen het vonnis betekenen. Dit kan problemen scheppen wanneer er geen of nauwelijks actief voorhanden is om zulks te financieren. Daarom wordt voorgesteld de betekening niet verplicht te stellen wanneer het faillissement mogelijk zal worden gesloten bij gebrek aan actief. Een gelijkaardige uitzondering geldt overigens voor de publikatieplicht in dagbladen en periodieken (artikel 38, laatste lid).</p>

Nº 8 DE MME VAN DER WILDT

Art. 20bis

Insérer un article 20bis(nouveau), rédigé comme suit:

«Art. 20bis. — Si le débiteur a, en violation du dessaisissement au sens de l'article 8, disposé de ses biens, cette disposition n'est pas opposable à la masse. Les curateurs ne sont cependant pas tenus d'invoquer l'inopposabilité des actes posés par le failli dans la mesure où la masse a été enrichie.»

Justification

Même justification que celle de l'amendement n° 4, 3°.

Nº 9 DE MME VAN DER WILDT

Art. 27

Modifier cet article comme suit:**A. Le deuxième alinéa est remplacé par la disposition suivante:**

«Peuvent seules être admises sur la liste visée à l'alinéa premier, les personnes exerçant une profession qui est soumise à un code déontologique et à un contrôle organisé en vertu de la loi, présentant des garanties de compétence et de confiance dans le domaine des entreprises et des procédures de liquidation.»

B. Supprimer le troisième alinéa.

Justification

Il n'existe aucune raison objective de confier la fonction de curateur aux seuls membres du barreau. Même si la pratique actuelle va dans ce sens, il n'y a pas de raison de légaliser ce monopole.

Il est proposé de rendre la fonction de curateur accessible à toutes les personnes qui exercent une profession soumise à un code déontologique, par analogie avec les règles applicables au

Art. 20bis

Een artikel 20bis (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. 20bis. — Indien de schuldenaar, in strijd met de ontneming van het beheer als bedoeld in artikel 8, over zijn goederen heeft beschikt, dan is deze beschikking niet tegenwerpbaar aan de boedel. De curators zijn nochtans niet gehouden de niet-tegenwerpbaarheid in te roepen van handelingen door de gefailleerde gesteld in zoverre dit leidde tot verrijking van de boedel.»

Verantwoording

Zelfde verantwoording als bij amendement nr. 4, 3°.

Nº 9 VAN MEVROUW VAN DER WILDT

Art. 27

Indit artikel de volgende wijzigingen aanbrengen:**A. Het tweede lid vervangen als volgt:**

«Alleen personen die een beroep uitoefenen dat aan een deontologische code is gebonden en dat aan een krachtens de wet georganiseerd toezicht is onderworpen, kunnen op de lijst bedoeld in het eerste lid worden ingeschreven. Zij moeten garanties inzake bekwaamheid en betrouwbaarheid bieden op het gebied van ondernemingen of vereffeningssprocedures.»

B. Het derde lid doen vervallen.

Verantwoording

Er is geen enkele objectieve reden om de functie van curator uitsluitend aan de balie toe te vertrouwen. Zelfs wanneer de huidige praktijk in die zin is gevestigd is dit nog geen reden om dit monopolie in de wet vast te leggen.

Voorgesteld wordt om de functie van curator toegankelijk te maken voor alle beroepsbeoefenaars die door een deontologische code zijn gebonden, naar analogie met wat van toepassing

commissaire au sursis en ce qui concerne la procédure du concordat judiciaire. Il est souhaitable d'ajouter que l'intéressé doit être soumis à un contrôle organisé en vertu de la loi.

Contrairement au texte du projet, le texte de l'amendement ne prévoit pas de limites d'âge, qui semblent arbitraires, ni de conditions en ce qui concerne la formation, dont la portée peut donner lieu à des imprécisions. Les garanties de compétence et de confiance exigées ne se limitent pas au domaine des procédures de liquidation, ce qui risquerait d'avoir pour conséquence que ce seraient toujours les mêmes personnes qui contrôlent la fonction de curateur, mais sont étendues de façon à englober également le problème des entreprises.

Ensuite, l'on peut supprimer le troisième alinéa, qui risque d'ailleurs, sinon, de faire gonfler les frais: il faudrait, conformément à cette disposition, nommer et un avocat et un spécialiste dans des cas où un spécialiste seul peut suffire.

N° 10 DE MME VAN DER WILDT

Art. 27

Insérer, entre le deuxième et le troisième alinéas de cet article, un alinéa libellé comme suit:

«La liste précise également, pour chaque inscrit, de quelles faillites il a déjà été désigné curateur, en mentionnant au minimum le nom du failli, la date de la désignation comme curateur et, le cas échéant, la date à laquelle la mission a pris fin. Chacun peut consulter la liste à titre gratuit.»

Justification

Il est important que la composition de la liste des personnes susceptibles d'être nommées curateur, ainsi que la répartition des faillites fassent l'objet de la plus grande transparence. Il faut dès lors que ces données soient accessibles à tout un chacun.

N° 11 DE MME VAN DER WILDT

Art. 28

Remplacer la première phrase par la disposition suivante:

«Toute décision de refus d'inscription sur la liste des curateurs ou de radiation d'inscription peut faire l'objet d'un recours devant la cour d'appel.»

Justification

Il doit être possible d'intenter un recours, non seulement contre la décision aux termes de laquelle une inscription sur la liste des curateurs est refusée, mais également contre la décision aux termes de laquelle une inscription sur ladite liste est radiée.

is voor de commissaris inzake opschorting in de akkoordprocedure. Het is wenselijk daaraan toe te voegen dat de betrokkenen onder een krachtens de wet georganiseerd toezicht moet staan.

In tegenstelling tot de tekst van het ontwerp werden geen leeftijdsbegrenzingen weerhouden, die willekeurig overkomen, en wordt evenmin gesproken van een opleidingsvereiste, waarvan de draagwijde tot onduidelijkheid kan leiden. De vereiste garanties inzake bekwaamheid en betrouwbaarheid blijven niet beperkt tot het gebied van vereffeningssprocedures, wat het gevaar zou inhouden dat steeds dezelfden deze functie controleren, maar wordt uitgebreid tot de problematiek van de ondernemingen.

Vervolgens kan het derde lid worden weggelaten. Die bepaling dreigt overigens de kosten te doen oplopen: er zou dus een advocaat en een specialist moeten worden benoemd in gevallen waar de specialist reeds kan volstaan.

Nr. 10 VAN MEVROUW VAN DER WILDT

Art. 27

Tussen het tweede en het derde lid van dit artikel het volgende lid invoegen:

«De lijst vermeldt tevens voor iedere ingeschrevene de faillissementen waarvoor hij reeds als curator werd aangesteld, waarbij telkens ten minste melding wordt gemaakt van de naam van de gefailleerde, de datum van de benoeming tot curator en, desgevallend, de datum van de beëindiging van de opdracht. De lijst kan door eenieder kosteloos worden geraadpleegd.»

Verantwoording

Het is van belang dat de grootste openheid zou gelden met betrekking tot de samenstelling van de lijst van personen die als curator kunnen worden aangesteld, evenals met betrekking tot de verdeling van de faillissementen. Deze gegevens moeten dan ook voor eenieder toegankelijk zijn.

Nr. 11 VAN MEVROUW VAN DER WILDT

Art. 28

De eerste zin vervangen als volgt:

«Tegen elke beslissing waarbij inschrijving op een lijst van curators wordt geweigerd of waarbij een inschrijving wordt geschrapt, kan hoger beroep worden ingesteld voor het hof van beroep.»

Verantwoording

Het beroep moet niet enkel mogelijk zijn tegen de beslissing tot weigering van inschrijving op een lijst van curators, maar ook tegen de beslissing tot schrapping van dergelijke lijst.

Nº 12 DE MME VAN DER WILDT

Art. 29

Remplacer cet article par la disposition suivante :

«Art. 29. — Une personne inscrite sur la liste peut en être omise par le tribunal de commerce, soit à sa propre demande, soit sur la citation du ministère public, soit d'office. Les débats se déroulent à huis clos si l'intéressé le demande. »

Justification

Le présent amendement vise à préciser que la personne inscrite sur la liste peut aussi en être omise d'office. Cette possibilité s'impose au cas où l'intéressé ne remplirait plus les conditions d'inscription et omettrait de demander lui-même sa radiation. Il ressort de la discussion du projet à la Chambre des représentants que l'on a tenu compte de cette possibilité (rapport Vandeurzen, Doc. Parl. Chambre, 1995-1996, n° 329/17, p. 128). Il est préférable de le prévoir formellement dans la loi.

L'amendement vise ensuite à préciser qui est compétent pour juger de la citation du ministère public concernant l'omission. Il nous semble évident que cette tâche incombe à l'assemblée générale du tribunal de commerce.

Nº 13 DE MME VAN DER WILDT

Art. 33

Remplacer, au premier alinéa, le mot «exclusivement» par le mot «essentiellement».

Justification

Au cours de la législature précédente, la Chambre des représentants a convenu que les honoraires des curateurs ne pouvaient s'exprimer sur la base des actifs réalisés. C'est là en effet un critère peu approprié si l'on souhaite les indemniser pour les services qu'ils ont réellement prestés. En outre, cette pratique peut entraîner d'énormes différences en matière d'indemnités.

Cette disposition a malheureusement été totalement vidée de son contenu au cours de la législature actuelle. Il semble en effet assez absurde de prévoir que l'indemnité ne peut se calculer «exclusivement» sur une base proportionnelle. De cette façon, ledit critère pourrait être utilisé de façon quasi illimitée. Nous proposons au contraire que les honoraires ne puissent pas s'exprimer essentiellement sous la forme d'une indemnité proportionnelle. Cette formulation rend mieux l'intention d'autoriser le calcul proportionnel, mais seulement de façon subsidiaire.

Nr. 12 VAN MEVROUW VAN DER WILDT

Art. 29

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 29. — Een persoon die op de lijst is ingeschreven kan door de rechtbank van koophandel worden geschrapt, hetzij op eigen verzoek, hetzij op dagvaarding van het openbaar ministerie, hetzij ambtshalve. De debatten hebben plaats met gesloten deuren als de belangstellende erom verzoekt. »

Verantwoording

Dit amendement beoogt te verduidelijken dat de persoon die op de lijst staat ingeschreven ook ambtshalve kan worden geschrapt. Dit moet mogelijk zijn wanneer de betrokken niet meer aan de voorwaarden van inschrijving voldoet en nalaat zich op eigen verzoek te laten schrappen. Uit de besprekking van het ontwerp in de Kamer van volksvertegenwoordigers blijkt dat met deze mogelijkheid rekening werd gehouden (verslag Vandeurzen, Parl. St., Kamer, 1995-1996, nr. 329/17, blz. 128). Het verdient de voorkeur dit uitdrukkelijk in de wet te vermelden.

Verder beoogt het amendement te verduidelijken wie bevoegd is om te oordelen over de dagvaarding tot schrapping vanwege het openbaar ministerie. Het lijkt ons voor de hand liggend dat de algemene vergadering van de rechtbank van koophandel daarover zou oordelen.

Nr. 13 VAN MEVROUW VAN DER WILDT

Art. 33

In het eerste lid het woord «uitsluitend» vervangen door het woord «hoofdzakelijk».

Verantwoording

Tijdens de vorige legislatuur werd door de Kamer van volksvertegenwoordigers aangenomen dat het ereloon van de curators niet mag worden uitgedrukt op basis van de gerealiseerde activa. Het betreft inderdaad een weinig gepast criterium indien men de curator naar zijn werkelijke prestaties wenst te vergoeden. Bovendien kan het tot grote verschillen in vergoeding leiden.

Helaas werd deze bepaling tijdens de huidige legislatuur volledig uitgehouden. Het lijkt inderdaad weinig zinvol te bepalen dat de vergoeding niet «uitsluitend» op procentuele basis mag geschieden. Hierdoor zou nauwelijks enige beperking worden opgelegd aan de aanwending van dit criterium. In plaats daarvan stellen wij voor dat het ereloon niet hoofdzakelijk mag worden uitgedrukt in een procentuele vergoeding. Dit drukt beter de wens uit dat de procentuele berekening wordt toegelaten, doch slechts in bijkomende orde.

Nº 14 DE MME VAN DER WILDT

Art. 47

Au deuxième alinéa de cet article, supprimer le mot «présent».

Justification

Il n'est pas clair ce que l'on entend ici exactement par le personnel «présent». D'après nous, il ne peut s'agir que du personnel en service à ce moment. Pour éviter toute confusion, il est dès lors préférable de supprimer le mot «présent».

Nº 15 DE MME VAN DER WILDT

Art. 74

Remplacer la première phrase du § 1er par ce qui suit:

«*Après la séance fixée pour la clôture du procès-verbal de vérification des créances, les curateurs procèdent à la liquidation de la faillite.*»

Justification

Il n'est guère rationnel d'attendre qu'une décision ait été prise concernant toutes les créances pour procéder à la liquidation. Cela engendrera des ralentissements non souhaitables. Nous proposons comme variante que l'on procède à la liquidation dès que la séance de clôture du proces-verbal de vérification des créances a eu lieu, que des créances déclarées aient ou non été contestées.

Nº 16 DE MME VAN DER WILDT

Art. 82

Dans la première phrase du texte français, supprimer les mots «qui ont produit leur créance à la faillite».

Justification

Le présent amendement tend à rendre le texte français conforme au texte néerlandais.

Nº 17 DE MME VAN DER WILDT

Art. 118

Au premier alinéa du § 1er nouveau proposé de l'article 631 du Code judiciaire, supprimer les deuxièmes, troisième et quatrième phrases.

Justification

Le § 1er nouveau proposé de l'article 631 du Code judiciaire prévoit notamment qu'en cas de changement de siège d'une

Nr. 14 VAN MEVROUW VAN DER WILDT

Art. 47

In het tweede lid het woord «aanwezige» schrappen.

Verantwoording

Het is niet duidelijk wat hier precies met het «aanwezige» personeel wordt bedoeld. Het kan ons inziens slechts gaan om het personeel dat op dat ogenblik in dienst is. Om verwarring te vermijden wordt het woord «aanwezige» dan ook bij voorkeur weggelaten.

Nr. 15 VAN MEVROUW VAN DER WILDT

Art. 74

De eerste zin van § 1 vervangen als volgt:

«*Na de zitting bepaald voor het sluiten van het proces-verbaal van verificatie van de schuldborderingen gaan de curators over tot de vereffening van het faillissement.*»

Verantwoording

Het heeft weinig zin te wachten tot met betrekking tot alle schuldborderingen een beslissing werd genomen alvorens tot de vereffening over te gaan. Zulks zal tot ongewenste vertragingen aanleiding geven. Als alternatief wordt voorgesteld dat tot vereffening zou worden overgegaan zodra de zitting voor het sluiten van het proces-verbaal van verificatie van de schuldborderingen plaats heeft gehad, ongeacht of er al dan niet aangegeven schuldborderingen werden betwist.

Nr. 16 VAN MEVROUW VAN DER WILDT

Art. 82

In de eerste zin van de Franse tekst de woorden «qui ont produit leur créance à la faillite» schrappen.

Verantwoording

Dit amendement beoogt de Franse tekst in overeenstemming te brengen met de Nederlandse tekst.

Nr. 17 VAN MEVROUW VAN DER WILDT

Art. 118

In het eerste lid van de voorgestelde nieuwe § 1 van artikel 631 van het Gerechtelijk Wetboek de tweede, derde en vierde zin doen vervallen.

Verantwoording

Het voorgestelde nieuwe artikel 631, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek voorziet onder meer dat in geval van zetelverplaatsing

personne morale dans un délai d'un an avant la demande en faillite, la faillite peut également être demandée devant le tribunal dans le ressort duquel la personne morale avait son siège. Cette disposition donnera probablement lieu à de nombreux problèmes de compétences. Du reste, les tribunaux concernés ne seront pas au courant des demandes en faillite introduites dans d'autres arrondissements. C'est pourquoi il est préférable de supprimer les dispositions en question.

Nº 18 DE MME VAN DER WILDT

Art. 153

Au premier alinéa, remplacer les mots «aux dates» par les mots «à la date».

Justification

Compte tenu de la corrélation entre les dispositions de la future loi sur les faillites, il est clair qu'elles entreront en vigueur au même moment, à l'exception de ce qui est précisé aux deuxièmes, troisième et quatrième alinéas de l'article 153.

van een rechtspersoon binnen een termijn van een jaar voor de faillissementsvordering het faillissement eveneens kan worden gevorderd voor de rechbank van het rechtsgebied binnen wiens rechtsgebied deze zaak zetel had. Deze bepaling zal vermoedelijk aanleiding geven tot heel wat bevoegheidsproblemen. De betrokken rechbanzen zullen overigens niet op de hoogte zijn van faillissementsvorderingen die in andere arrondissementen worden ingeleid. Desbetreffende bepalingen worden om die reden bij voorkeur weggelaten.

Nr. 18 VAN MEVROUW VAN DER WILDT

Art. 153

In het eerste lid het woord «data» vervangen door het woord «datum».

Verantwoording

Gelet op de onderlinge samenhang van de bepalingen van de faillissementswet, ligt het voor de hand dat deze op hetzelfde tijdstip in werking treden, behoudens wat wordt bepaald in het tweede, derde en vierde lid van artikel 153.